ECLI:LV:KURT:2021:0528.C29383820.3.S
Lietas Nr. C29383820
Lietas arhīva Nr. C-2224-21/34

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2021. gada 28. maijā

Kurzemes rajona tiesa: tiesnesis I.Ķiploks, izskatīja rakstveida procesā civillietu AAS /Nosaukums A/ prasībā vienkāršotajā procedūrā par naudas piedziņu pret SIA "/Nosaukums B/" (izmaksu lietas Nr. A925434).

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 2. septembrī prasītāja AAS "/Nosaukums A/" iesniegusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu pret atbildētāju SIA "/Nosaukums B/". Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru bija apdrošināts dzīvoklis adresē /adrese A/ (turpmāk tekstā Dzīvoklis). Polises darbības termiņš no /datums/līdz /datums/. Polises darbības laikā Dzīvoklis bija applūdināts, par ko dzīvojamas mājas apsaimniekotājs SIA "/Nosaukums B/" sastādīja aktu, norādot, ka appludināšana notika bojātā aukstā ūdens ūdensvada dēļ.

2020. gada 19. februārī prasītāja apsekoja salieto Dzīvokli, sastādīja protokolu, aprēķināja tiešus remonta izdevumus 455,06 *euro* un, atskaitot ar polisi noteikto pašrisku 70 *euro*, izmaksāja cietušā Dzīvokļa īpašniekam apdrošināšanas atlīdzību 385,06 *euro*.

Apdrošināšanas līguma likuma 45. punkts paredz, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, izņemot personu apdrošināšanas gadījumus.

Dzīvojamo māju, kurā atrodas apdrošinātais dzīvoklis, apsaimnieko atbildētāja un attiecīgi prasītājai nodarītais zaudējums piedzenams no atbildētājas. Atbildētājai bija pienākums apsekot visas pārvaldāmas mājas inženierkomunikācijas, veikt tehnisko apkopi un kārtējo remontu ekspluatācijas laikā, lai nepieļautu apdraudējuma iestāšanos.

Atbildētāja lietā nav iesniegusi pierādījumus, kas apstiprinātu inženierkomunikāciju pārbaužu un tehnisko apkopju veikšanu, kā arī to, ka stāvvada bojājumā vainojamas trešās personas, tādējādi tiek izslēgta dzīvokļa īpašnieka atbildība.

Ūdens noplūdi varēja novērst, ja apsaimniekotājs būtu regulāri apsekojis komunikācijas un veicis nepieciešamos remontdarbus vai tehnisko apkopi īpašumā.

Ievērojot to, ka ūdens noplūdes cēlonis atradās komunikāciju posmā, kas ietilpst kopīpašuma daļā, atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks noplūdes brīdī bija atbildīga par šo komunikāciju uzturēšanu, kā arī par to bojājumu rezultātā nodarītiem zaudējumiem. Savukārt pienākums rūpēties par komunikāciju uzturēšanu ietver sevī ne tikai pienākumu novērst komunikāciju bojājumus to rašanās gadījumā, bet arī regulāri pārbaudīt komunikāciju stāvokli, savlaicīgi veikt to nomaiņu vai labošanu piesardzības apsvērumu dēļ, gādājot, lai komunikācijas pastāvīgi būtu tādā tehniskā stāvoklī, lai pēc iespējas samazinātu avārijas situāciju risku un no tā izrietošus bojājumus.

Lai iestātos zaudējumu atlīdzības pienākums, nav nepieciešams konstatēt, ka zaudējumi būtu nodarīti ar ļaunu nodomu, atbildētājai tīši bojājot komunikācijas, vai rupju neuzmanību, nepievēršot nekādu vērību komunikāciju stāvoklim un izturoties pilnībā bezatbildīgi un nevērīgi pret acīmredzamu bojājumu novēršanu. Tas bija atbildētājas ar likumu noteikts pienākums rūpēties par komunikāciju, tai skaitā komunikāciju tehnisko stāvokli. Pats stāvvada bojājuma fakts dod pamatu atzīt, ka atbildētājas pārvaldībā esošās komunikācijas nebija pienācīgā kārtībā, ja bija iespējama avārijas situācijas rašanās. Prasītāja uzskata, ka komunikāciju bojājums, kas rada ievērojamu ūdens noplūdi, nav atzīstams ne par nejaušu notikumu, ne nepārvaramu varu, kas dotu pamatu kvalificēt radītos zaudējumus kā nejaušus saskaņā ar Civillikuma 1773. pantu un 1775. pantu.

Tā kā atbildētāja nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, tad prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, pilnvarojusi SIA "/Nosaukums C/" iekasēt no atbildētājas zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Atbildētāja tika brīdināta par to, ka piedziņas summa pieaugs, ja lieta tiks izšķirta tiesas ceļā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 385,06 *euro,* fiksēto maksu saskaņā ar sadarbības līgumu 103,30 *euro*, likumiskos procentus 8,93 *euro* par laika periodu no 2020. gada 25. marta līdz 2020. gada 14. augustam, samaksāto valsts nodevu 74,59 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,47 *euro*. Lūdz noteikt prasītājas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1635., 1652., 1775. pantu, Apdrošināšanas līguma likuma 45. pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.-6. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 14. pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām".

Prasība celta Civilprocesa likuma $30.^3$ nodaļas kārtībā kā vienkāršotās procedūras lieta. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē (lietas 10. lapa).

[2] 2020. gada 6. oktobrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniegti atbildētājas rakstveida paskaidrojumi (lietas 48.-55. lapa), kuros norādīts, prasību neatzīst.

Atbildētāja uzskata, ka prasītājas sastādītā tāme nav noformēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība", jo uz tāmes nav visi nepieciešami rekvizīti, līdz ar to dokumentam nav juridiska spēka.

Prasības pieteikumā nav norādīts appludināšanas datums, apzināti tikai daļēji norādīts bojājumu izraisīšanas iemesls un sastādītā tāme nav saskaņota ar atbildētāju.

Norādīts, ka atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 1. un 9. pantam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu atbild dzīvojamās mājas īpašnieks,

savukārt dzīvojamās mājas īpašnieks ir arī dzīvokļa īpašuma īpašnieks.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja, atsaucoties uz neatļauto darbību (bezdarbību) no atbildētājas puses, pati, tikai pēc īpašnieka iesnieguma, nepārliecinoties vai remonts ir paveikts, izmaksājot tam atlīdzību, ļoti paviršiizvērtējusi pieprasīta zaudējuma nodarīšanas apstākļus un atlīdzinājuma apmēru, turklāt vispār nevērtējot zaudējumu vērtējuma samērojamību ar priekšmeta vērtību zaudējuma nodarīšanas laikā. Turklāt zaudējumu atlīdzības summa ir nesamērīgi liela, salīdzinot ar 2020. gada 12. februāra aktā par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem. No akta izriet, ka bojāts noflīzēts reģipsis 0,5 m^2 platībā, citi bojājumi nav konstatēti. Aktu parakstījis dzīvokļa īpašnieks un tas nav apstrīdēts. Savukārt no prasības izriet, ka remonta izmaksa bez pašriska ir 385,06 *euro*, kas ar pašrisku ir vairāk nekā 770,12 *euro* par 1 m^2, kas ir nesamērīgi liela, salīdzinot ar dzīvokļa stāvokli pirms remonta. Prasītāja dzīvokļa stāvokļa salīdzinājumu pirms/pēc remonta nav iesniegusi. Neesot pierādījumi, ka prasītājas norādītie bojājumi tika nodarīti tieši šīs appludināšanas laikā un, ka appludināšana vispār notikusi. Par to aktā norādes neesot. Tāpat tiesa nevarot pārliecināties, vai remonts ir paveikts. Atbildētajai (gadījumā, ja tā tiešam ir vainīga) nav jāuzlabo dzīvokļa stāvoklis un jāatlīdzina par neesošiem bojājumiem.

Atbildētāja norāda, ka prasība nav celta par to, ka tā veikusi konkrētu darbību, kuras rezultātā radīti zaudējumi, līdz ar to nav izspriežama atbildētājas prettiesiskā darbība.

Atbildētāja esot izpildījusi savas likumiskās un līgumiskās saistības, 2020. gada 27. janvārī sastādīts akts par dzīvojamas mājas vizuālo apsekošanu (pielikumā), no kura izriet, ka aukstā ūdens stāvvadi ir neapmierinošā stāvoklī (nav bojājumu, kuru novēršanai nepieciešams ārpuskārtas remonts), bet tiem beidzies ekspluatācijas termiņš. No minētā izriet, ka atbildētāja regulāri apsekojusi dzīvojamo ēku, pildot 29.09.2010. Ministru kabineta noteikumus Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 3.[1].,6.,13.,13.[1] punktus, kas noteic, ka dzīvokļu īpašumos sadalītā dzīvojamā mājā pārvaldnieks kopīpašuma daļā ietilpstošo iekārtu un inženierkomunikāciju daļas, kas atrodas atsevišķos īpašumos, vizuāli pārbauda pārvaldīšanas līgumā noteiktajā kārtībā, ka divas reizes gadā dzīvojamās mājas koplietošanas telpu grupās un citās kopīpašumā esošajās telpu grupās un daļās veicama inženiertīklu vizuālā apskate.

Atbildētāja 2012. oktobrī un turpmāk, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumu (plānu) 2013. gadam, informēja dzīvojamās mājas iedzīvotājus par minēto un citu komunikāciju ekspluatācijas termiņa beigām un nepieciešamību tas nomainīt. Māja nodota ekspluatācijā 1974. gadā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 13. panta 2[1] daļa noteic, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram veic uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos naudas maksājumus uzkrājumu fondā šā panta pirmajā un otrajā daļā paredzēto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai. Pieņemot minēto lēmumu, dzīvokļu īpašnieku kopība izvērtē dokumentus, kas pamato attiecīgo darbību veikšanu vai to izmaksu efektivitāti.

Tas nozīmē, ka par uzturēšanas darba plāna apstiprināšanu vai grozījumu kopība likumā noteiktajā kartībā lēmumu nepieņēma.

Ministru kabineta noteikumu Nr. 907 4. punkts noteic, ka remontu veic, lai nodrošinātu dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju turpmāku ekspluatāciju. Remonts var būt: 4.1. ārpuskārtas remonts - šajos noteikumos minēto bojājumu savlaicīga novēršana; 4.2. plānotais remonts - bojājumu novēršana dzīvojamās mājas pārvaldītāja noteiktajā termiņā.

Tātad vizuālajā pārbaudē vai tehniskajā apsekošanā, lai uzsākt jebkādu remontu, ir jākonstatē dzīvojamās mājas komunikāciju bojājums. Pierādījumi, ka pirms avārijas konstatēts bojājums, kas dotu tiesības veikt ārpuskārtas remontu, lietā nav.

Dzīvokļa īpašuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts noteic, ka kopīpašumā esošajā daļa ietilpst dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, koplietošanas telpu logi un durvis, arī ārdurvis), iekšējās slodzi nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumus norobežojošās sienas), starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas), kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārta un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi), ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām. No minētā kopsakarā ar Dzīvokļu īpašuma likuma 3. panta otras daļas 2. punktu, secināms, ka ūdens apgādes sistēma līdz stāvvadu ievadam (atzaram utt.) arī ir visu dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Dzīvojamai mājai /adrese A/, nepieciešamo remonta darbu plānā 2013. gadam tika norādīts uz aukstā ūdens stāvvadu nomaiņu. Tādēļ atbildētājs par radītiem zaudējumiem atbildību nenes, jo saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3. panta otrās daļas 2. punktu dzīvokļa īpašnieks atbild par dzīvokļa īpašumā ietilpstošo komunikāciju tehnisko stāvokli. Tātad par atsevišķajā dzīvokļa īpašumā ietilpstošo kopīpašumā esošo inženierkomunikāciju daļu tehnisko stāvokli atbild dzīvokļa īpašnieks.

Aktā konstatēts un fotouzņēmumi apstiprina, ka "bojājumus izraisīja aukstā ūdens stāvvada atsegšana, lai nomainītu stāvvada fragmentu. Stāvvads dzīvoklī Nr. /numurs/ pretlikumīgi aizbūvēts". Pats dzīvokļa īpašnieks parakstījis aktu. Atbildētāja norāda, ka par atsevišķā dzīvokļa īpašumā ietilpstošo kopīpašumā esošo inženierkomunikāciju daļu tehnisko stāvokli atbild dzīvokļa īpašnieks. Minēto apstiprina Rīgas apgabaltiesas 2019. gada 25. jūlija spriedums lietā Nr. C29564017 (CA-0175-19) 7.9. punkts. Tas nozīme, ka appludināšana notika tādēļ, ka dzīvokļa īpašnieks neievēroja Dzīvokļa īpašuma likuma 3. panta otras daļas 2. punktu, 10. panta pirmās daļas 6., 7. punktu (pienākums nodrošināt iespēju pārvaldnieka pilnvarotiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju) un 15.12.2017. Rīgas domes saistošo noteikumu Nr. 17 "Rīgas pilsētas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības saistošie noteikumi" prasības.

Text Box:

No prasības pieteikuma satura nevarot izdarīt secinājumus, ka dzīvokļu īpašnieki veica visus nepieciešamos pasākumus, lai dzīvokļa īpašumam nodarīto zaudējumu apmērs nerastos vai vismaz nepalielinātos. Proti, tiem pirms appludināšanas bija pienākums pieņemt lēmumu par ūdens apgādes sistēmas remonta finansējumu, bet pēc noplūdes, ja tāda tiešām notikusi, bija jāveic visi nepieciešamie un iespējamie pasākumi, lai novērstu savā īpašumā tehniskā stāvokļa turpmāku pasliktināšanu un tādējādi izvairīties no jauna zaudējuma rašanās.

Atbildētāja atsaucas uz Apdrošināšanas līguma likuma 7. pantu, ka pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas apdrošinātājam, ja tas nepieciešams apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, ir tiesības pārbaudīt apdrošināšanas objektu vai informāciju par riskiem, kas saistīti ar apdrošināšanas objektu, par to informējot apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto. Faktiski prasītāja apdrošināja dzīvokļa īpašumu zinot, ka tā sastāvā jau apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī ir kopīpašuma komunikācijas, kurām beidzies vai tuvojas beigām ekspluatācijas termiņš. Šīs normas izpilde no prasītājas un dzīvokļa īpašnieka (kopības) puses tiesai ir jāvērtē, lai panākt lietas likumīgo un taisnīgo izspriešanu.

Atbildētājai nav saprotams, kā prasītāja, neizvērtējot visus iepriekš minētos apstākļus, nepieprasot pamatojumu no apdrošināšanas atlīdzības pieprasītāja, neskatoties uz acīmredzamo apdrošināšanas ņēmēja un tā kopīpašnieku bezdarbību, varēja izmaksāt apdrošināšanas prasītajam prasības pieteikumā norādīto zaudējumu atlīdzību un šobrīd regresa kārtībā prasīt, lai atbildētāja atlīdzina nesamērīgi lielus zaudējumus, kurus pati prasītāja un apdrošināšanas saņēmējs varēja novērst vai mazināt.

Prasītāja nav iesniegusi tiesai un atbildētājai līgumu par remontdarbu veikšanu, dokumentus, kas apliecina maksājumus par paveiktajiem remontdarbiem un iegādātajiem materiāliem, nav iesniegti arī fotouzņēmumi, kas parādītu dzīvokļa stāvokli pirms un pēc remonta un pierādītu paveiktā remonta samērojamību ar iepriekš bijušo. Tātad nav pierādīts prasītā atlīdzinājuma apmērs. Minētie pierādījumi ir nepieciešamais priekšnoteikums

zaudējumu atlīdzībai. Priekšā stāvošs zaudējums dod tiesības uz nodrošinājumu, bet ne uz atlīdzību.

Atbildētāja norādījusi, ka vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. Kā pamatojums norādīts, ka izsakot iebildumus pret prasību, atbildētāja ir norādījusi uz vairākiem lietas apstākļiem (pierādījumu trūkumiem u.t.t.), pie kuriem atbildētāja uzskata, ka tiesa nevarēs objektīvi un vispusīgi izskatīt lietu, ja nenotiks lietas dalībnieku Civilprocesa likuma 10. panta ietvaros sacīkste mutvārdu procesā.

[3] 2020. gada 20. oktobrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā iesniegta prasītājas atsauksme uz paskaidrojumiem (lietas 74.-77. lapa).

Prasītāja uzskata, ka paskaidrojumi lietā ir iesniegti formāli, jo vairākās identiskās lietās atbildētāja iesniegusi līdzīgus paskaidrojumus. Atbildētājas iebildumi par atlīdzības summas apmēru arī neesot pamatoti. Ar 2017. gada 27. februāra spriedumu civillietā C29470316 tiesa nostiprināja tēzi, ka apdrošināšanas kompānijai, novērtējot zaudējumu, nav pienākums pieaicināt sertificēto ekspertu, jo 2006. gada 19. decembra MK noteikumos Nr. 1014 (spēkā līdz 2015. gada 30. jūnijam) un 2015. gada 30. jūnija Ministru kabineta noteikumos par būvizmaksu aprēķināšanas kārtību ir noteiks, ka šie noteikumi piemērojami būvizmaksu noteikšanai, uz kuru pasūtītājiem atteicas Publisko iepirkumu likums, kas izskatāmajā lietā nav konstatējams. Apdrošinātājs aprēķina atlīdzību saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanas līgumu" pēc kompensācijas principa pastāvīgi. Tāmi ir tiesīga sastādīt jebkura persona.

Prasītājai nav pienākums pieaicināt atbildētāju zaudējuma novērtēšanai. Likums "Par apdrošināšanas līgumu" neuzliek prasītājam pienākumu pārbaudīt, vai un kādā apmērā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība ir ieguldīta apdrošinātā dzīvokļa remonta darbos. Apdrošinātājs, akceptējot izmaksu, nav ieinteresēts palielināt atlīdzības apmēru, kuru perspektīva uz atgūšanu regresa kārtībā uz izmaksas brīdi nav zināma. Tāmē norāda remonta darbu apjomu, kāds ir nepieciešams, lai atjaunotu telpu stāvokli, kāds tas bija pirms avārijas.

Norādīts, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 178. panta otro daļu pret rakstveida pierādījuma patiesīgumu nevar iebilst persona, kas to pati parakstījusi. Šī persona var apstrīdēt šo pierādījumu, ceļot atsevišķu prasību, ja paraksts dots vardarbības, draudu vai viltus ietekmē. Ar atbildētājas sastādīto aktu un paskaidrojumiem ir konstatēts, ka ūdens noplūde notika sakarā ar ūdens sistēmas bojājumiem. Paskaidrojumos atbildētāja norāda, ka viņai bija zināms par to, ka inženierkomunikāciju kalpošanas termiņš ir beidzies. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2019. gada 16. oktobra spriedumā lietā SKC-248/2019 norādīts, ka pārvaldnieku no atbildības par dzīvojamās mājas komunikāciju bojājumu rezultātā radīto kaitējumu ir pamats atbrīvot, ja ir ievērota līgumā un likumā noteiktā kārtība un pārvaldnieks no savas puses ir veicis visas nepieciešamās darbības, bet dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē ir nobalsojuši pret pārvaldnieka ierosinājumu. Senāts norādījis, ka nav strīda, ka saskaņā ar likuma "Par dzīvokļa īpašumu" 27.[1] panta pirmo daļu un 27.[2] panta otrās daļas 4. punktu lēmums par kapitālā remonta veikšanu un tā finansēšanas kārtību bija jāpieņem dzīvokļu īpašnieku kopsapulcei. Taču, lai sapulce varētu šādu jautājumu izlemt, pārvaldniekam bija jāsniedz dzīvokļu īpašniekiem visa būtiskā informācija, kas kopsapulcei nepieciešama attiecīgā lēmuma pieņemšanai, t.i., pārvaldniekam bija jāveic darbības, kas ir pamatoti sagaidāmas no pakalpojuma sniedzēja, kurš dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu uz pārvaldīšanas līguma pamata veic profesionāli. Tiesa uzskata, ka minētajā spriedumā norādītās atziņas piemērošanai nav izšķiroši tas, ka dzīvojamā māja konkrētajā gadījumā tiek pārvaldīta uz likuma pamata, jo arī no likuma izriet pārvaldnieka pienākums rīkoties. Šajā lietā nav gūti nekādi pierādījumi tam, ka atbildētāja ir sniegusi īpašniekiem informāciju par komunikāciju stāvokli, nomaiņas nepieciešamību, sasaucis īpašnieku kopsapulci un sapulce pārvaldnieka ierosinājumus būtu noraidījusi.

Paskaidrojumos atbildētāja norāda, ka neuzņemas atbildību par notikušo sakarā arī ar to, ka komunikācijas dzīvoklī, kurā notika noplūde, bija aizbūvētas. Komunikāciju regulāra apsekošana ir apsaimniekotājas pienākums, līdz ar to atbildētājai kā speciālistei šajā jomā vajadzēja brīdināt dzīvokļa īpašnieku, ka aizliegts aizbūvēt inženierkomunikācijas, lai nodrošinātu komunikāciju apsekošanu. Lietā nav pierādījumu ne par stāvvada apsekošanu, ne dzīvokļa īpašnieka brīdināšanu par nepieļaujamību aizbūvēt piekļuvi stāvvadam. Tādējādi tiek izslēgta dzīvokļa īpašnieka atbildība, jo atbildētāja nav pierādījusi, ka dzīvokļa īpašnieks būtu traucējis atbildētājai veikt normatīvajos aktos uzliktos pienākumus. Lietā nav neviena pierādījuma tam, ka atbildētāja būtu pieprasījusi dzīvokļu īpašniekiem nodrošināt piekļuvi komunikācijām, kas atrodas dzīvokļu īpašumos.

Atbildētājas sastādītajā aktā par konstatētajiem bojājumiem apstiprināts, ka apdrošinātajam dzīvoklim nodarīti bojājumi sakarā ar kanalizācijas stāvvada aizsērējumu. Aktā norādītās ziņas lietā nav apstrīdētas. Tādējādi lietā nav strīda par to, ka kanalizācijas stāvvads nav bijis tehniski bojāts. Noplūde notikusi, jo kanalizācijas caurule bija aizsērējusi. Lietā nav pierādījumu, kādu iemeslu dēļ radies kanalizācijas stāvvada aizsērējums, respektīvi - vai kanalizācijas stāvvada aizsērējums radies trešo personu rīcības rezultātā.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja, pildot apsaimniekotāja pienākumus, būtu veikusi kanalizācijas stāvvada vizuālo apsekošanu, vai profilaktisko apkopi vai citas darbības, kuru rezultātā būtu iespējams novērst kanalizācijas stāvvada aizsērēšanu, kuras rezultātā notika noplūde, nodarot zaudējumus apdrošinātajam dzīvoklim.

[4] 2021. gada 11. martā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa nosūtījusi pusēm paziņojumu, lūdzot līdz 2021. gada 19. martam informēt tiesu, vai lietas nodošana citai tiesai radīs būtiskus šķēršļus kādam no lietas dalībniekiem ierasties uz tiesas sēdi (lietas 86. lapa).

Tiesas noteiktajā termiņā prasītājas pilnvarotā pārstāve SIA "/Nosaukums C/" paziņojusi, ka nav iebildumi par lietas nodošanu citai tiesai (lietas 90. lapa).

2021. gada 18. martā atbildētāja paziņojusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesai, ka nepiekrīt lietas nodošanu izskatīšanai citai tiesai, jo tas radīs būtiskus šķēršļus ierasties uz tiesas sēdi. Lūdz tiesu nenodot lietu izskatīšanai citai tiesai, izskatīt lietu rakstveida procesā, bet pēc valstī noteiktās ārkārtas situācijas atcelšanas izskatīt lietu mutvārdu procesā (lietas 93.-94. lapa).

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta pirmo daļu 2021. gada 8. aprīlī civillieta saņemta izskatīšanai Kurzemes rajona tiesā (lietas 104. lapa).

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[26] pantu tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.

Tiesa, izvērtējot atbildētājas lūgumu par lietas izskatīšanu tiesas sēdē, atzīst, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama. No Civilprocesa likuma 250.[26] panta nepārprotami izriet, ka vienkāršotās procedūras lietas var iztiesāt tiesas sēdē tikai divos gadījumos: ja tiesa atzīst to par nepieciešamu vai ja saņemts puses lūgums, kam jābūt pamatotam, turklāt tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Atbildētāja kā pamatojumu lietas iztiesāšanai tiesas sēdē norādījusi, ka ir vairāki lietas apstākļi, piemēram, pierādījumu trūkumi un citi apstākļi, kas varētu liegt tiesai vispusīgi un objektīvi izskatīt lietu rakstveida procesā.

[6.1] Civilprocesa likuma 10. pantā noteikts, ka puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Sacīkste notiek, pusēm dodot paskaidrojumus, iesniedzot pierādījumus, tiesai adresētus pieteikumus, piedaloties liecinieku un ekspertu nopratināšanā, citu pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, piedaloties tiesu debatēs un veicot citas procesuālās darbības šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka pušu sacīkste civilprocesā ir prasības tiesvedības pamatprincips civillietās, saskaņā ar kuru katra puse pierāda tiesai savu prasījumu, pretprasījumu un iebildumu pamatotību (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28. nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 62. lpp.*).

Minētais pamatprincips nozīmē to, ka strīdu tiesa izspriež tikai uz to pierādījumu pamata, kuras iesniegušas puses, tomēr ar atrunu, ka pēc puses lūguma tiesa izprasa pierādījumus, kurus lietas dalībniekam nav iespējams saņemt (Civilprocesa likuma 93. pants) (*sk. A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 59. lpp.*).

Savukārt judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka tiesas uzdevums, izšķirot ikvienu strīdu, ir detalizēti izvērtēt, vai prasītāja norādītie apstākļi, kas

ietilpst pierādīšanas priekšmetā, guvuši apstiprinājumu, un kādas juridiskās sekas piemērojamās materiālo tiesību normas sastāvs saista ar lietas iztiesāšanas gaitā noskaidrotiem faktiem (*sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017. gada 17. maija spriedumu lietā Nr. SKC-315/2017, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017. gada 30. jūnija spriedumu lietā Nr. SKC-221/2017 Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017. gada 24. augusta spriedumu lietā Nr. SKC-211/2017*).

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā, izskatot lietu rakstveida procesā, netiek pārkāpts minētajā tiesību normā noteiktais sacīkstes princips, jo tiesa ir veikusi visas Civilprocesa likumā paredzētās procesuālās darbības, lai nodrošinātu atbildētājai iespēju sniegt iebildumus un pierādījumus. Atbildētājai, nosūtot prasības pieteikumu, izskaidrotas Civilprocesa likuma 74. pantā noteiktās tiesības (lietas 44. lapa). Līdz ar to atbildētājai netika liegtas iespējas pirms lietas izskatīšanas iesniegt visus pierādījumus, kas apstiprina rakstveida paskaidrojumos norādītos iebildumus.

[6.2] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par nepamatotu atbildētājas viedokli, ka lieta izskatāma tiesas sēdē, lai īstenotu Civilprocesa likuma 10. pantā noteiktā sacīkstes principa ievērošanu, jo arī rakstveida procesā ir iespējams to ievērot, un tas ir darīts arī izskatāmajā lietā. Turklāt tiesa nekonstatē tādu pierādījumu trūkumu, kas būtu novēršams, izskatot lietu tiesas sēdē.

Kā pretrunīgu tiesa vērtē atbildētājas 2021. gada 18. marta paziņojumā norādīto, ka līdz izskatīt lietu rakstveida procesā, bet pēc valstī noteiktās ārkārtas situācijas atcelšanas izskatīt lietu mutvārdu procesā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka lieta izskatāma rakstveida procesā, jo lietā esošie rakstveida pierādījumi ir pietiekami strīda izšķiršanai.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma Civilprocesa likuma 250. ^{25} panta 2.^{1} daļai tiesas sastāda spriedumu atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[8.1] Tiesa konstatē, ka starp prasītāju kā apdrošinātāju un /pers. A/ kā apdrošinājuma ņēmēju noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr. /numurs/, saskaņā ar kuru tika apdrošināts dzīvoklis /adrese A/, apdrošināšanas periods no /datums/līdz /datums/(lietas 13.-15. lapa).

Lietā nav strīda par to, ka apdrošināšanas līguma darbības laikā notika apdrošinātā dzīvokļa nopludināšana kanalizācijas sistēmas bojājuma dēļ.

Minēto apstiprina atbildētāja 2020. gada 12. februārī sastādītais akts par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem (lietas 16.-17. lapa). Aktā konstatēts aukstā ūdensvada bojājums. Apsekošanas laikā redzami šahtas (flīžu) bojājumi, lai piekļūtu koplietošanas stāvvadam. Atbilstoši Dzīvokļa īpašuma likumam dzīvokļa īpašnieks pieņēmis lēmumu nodrošināt piekļuvi koplietošanas inženierkomunikācijām. Šahta atvērta 2020. gada 20. janvārī.

Tiesa atzīst, ka ar minēto 2020. gada 12. februāra aktu pierādīts, ka dzīvokļa īpašumam bojājumi radušies ūdensvada stāvvada bojājuma rezultātā.

Saskaņā ar AAS "/Nosaukums A/" īpašuma atlīdzību pārvaldes eksperta /pers. B/ sagatavoto tāmi Nr. 925434 objektam /adrese A/, kopējie izdevumi, kas nepieciešami dzīvokļa atjaunošanai stāvoklī, kāds bijis pirms appludināšanas, ir 455,06 *euro* (lietas 23. lapa).

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja sastādītā tāme nav noformēta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība", jo uz tāmes nav visi nepieciešami rekvizīti, līdz ar to dokumentam nav juridiska spēka.

Tiesa konstatē, ka tāmē norādīts tās sastādīšanas laiks, numurs, objekta adrese, sastādīšanas datums, to parakstījis īpašuma atlīdzību pārvaldes eksperts.

Apdrošināšanas līguma likuma 31. panta pirmā daļa noteic, ka, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.

Pamatojoties uz /pers. A/ atlīdzības pieteikumu (lietas 24.-25. lapa), īpašuma apdrošināšanas līgumam, tāmē aprēķinātajām izmaksām un polisē noteikto pašrisku 70 *euro*, apdrošinājuma ņēmējam izmaksāta atlīdzība 385,06 *euro*, ko apliecina 2020. gada 26. februāra maksājuma uzdevums (lietas 26. lapa).

Senāta Civillietu departamenta 2008. gada 29. oktobra spriedumā lietā Nr. SKC-332/2008, 2010. gada 21. aprīļa spriedumā lietā Nr. SKC-117/2010 atzīts, ka cēlušies zaudējumi var būt divu veidu – tagadējās mantas samazinājuma un sagaidāmās peļņas atrāvuma veidā. Tagadējās mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi. Ķermeniskās lietas īpašnieks tā rezultātā cieš zaudējumus, jo bojājumu dēļ attiecīgā lieta zaudējusi savas sākotnējās īpašības. Nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējas mantas samazinājuma veidā.

Tiesa pievienojas prasītājas argumentam, ka nav iespējams novērst bojājumu sekas, nomainot tapetes tikai vienai sienai vai daļai no grīdas seguma, neaizskarot pārējo telpas daļu un bojājumu novēršanu veicot tikai bojātajā platībā.

Apdrošināšanas līguma likumā nav noteikts pienākums apdrošinātājam pārbaudīt, vai un kādā apmērā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība ir ieguldīta apdrošinātā dzīvokļa remonta darbos. Turklāt tiesa uzskata, ka apdrošinātājs, sastādot (apstiprinot) tāmi, nav ieinteresēts palielināt pats savu izmaksu apmēru, kuru atlīdzības perspektīva uz apdrošināšanas atlīdzības izmaksas brīdi nav zināma.

Judikatūrā atzīts, ka zaudējumi apdrošināšanas kompānijai rodas ar brīdi, kad tiek izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, ja klients to izvēlas saņemt naudā (*sk. 2010. gada 29. septembra Augstākās tiesas Senāta spriedumu lietā Nr. SKC-191 un 2012. gada 4. decembra spriedumu lietā Nr. SKC-656).* Apdrošinātājs izvērtē zaudējumu apmēru un darbojas pēc likumā „Par apdrošināšanas līgumu" noteiktā kompensācijas principa, izvērtējot vismazāko iespējamo summu, lai novērstu radītos bojājumus un izpildītu savas ar līgumu uzņemtās saistības.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka prasītājai ir radušies zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā par apdrošinātā dzīvokļa appludināšanu.

Atbilstoši Apdrošināšanas līguma likuma 45. pantam apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība.

Šādos apstākļos saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40. panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem. Šāds regulējums ietverts arī Apdrošināšanas līguma likuma 45. pantā.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja ir nekustamā īpašuma /adrese A/, Rīgā, apsaimniekotāja.

Atbildētāja uzskata, ka tā nav pieļāvusi darbības, kas būtu par pamatu notikušajam ūdens stāvvada bojājumam, vai gluži pretēji bezdarbību un kompetences ietvaros nebūtu rīkojusies, un draudošo bojājumu novērsusi. Atbildētāja kā dzīvojamās mājas apsaimniekotāja varot rīkoties tikai pamatojoties uz dzīvokļu īpašnieku kopsapulču lēmumiem. Atbildētāja esot veikusi nepieciešamās darbības un informējusi kopīpašniekus par nepieciešamajiem remontdarbiem, bet kopīpašnieki nav pieņēmuši dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, uz kura pamata pārvaldnieks būtu varējis veikt aukstā ūdens stāvvada neieplānotu nomaiņu un nodrošinājuši attiecīgu finansējumu. Šādos apstākļos atbildētājas darbība (bezdarbība) nav cēloniskā sakarā ar pretlikumīgi aizbūvēta stāvvada atsegšanu un prasītājai nodarītajiem zaudējumiem, jo tie nav radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētājas rīcību.

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Atbilstoši Civillikuma 1773. pantam zaudējumi var būt tieši, netieši un nejauši. Savukārt Civillikuma 1775. pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu kopīpašumā esošajā daļā ietilpst [..] dzīvojamo māju apkalpojošās

inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām.

No Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta izriet, ka viens no pārvaldnieka obligāti veicamajiem pienākumiem ir arī dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu plānošana un finansējuma nodrošināšana, nosakot atbilstošu apsaimniekošanas maksu.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. panta otrās daļas 1. punkta "d" apakšpunkts noteic, ka apsaimniekotājam obligāti jāveic dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts.

Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumu Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk Noteikumi) 13. punkts paredz, ka apsaimniekotājs reizi mēnesī veic inženierkomunikāciju vizuālo pārbaudi apkures, ūdensapgādes, kanalizācijas, ventilācijas un gāzes apgādes sistēmām. Šādas apsekošanas mērķis saskaņā ar šo noteikumu 2. punktu ir nodrošināt dzīvojamās mājas uzturēšanu visā tās ekspluatācijas laikā un nepieļaut apdraudējuma iestāšanos.

Noteikumu 6. punkts noteic, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženiertīklu tehnisko apkopi, vizuālo apskati, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs.

Šo noteikumu 13. 15. un 17. punkts noteic apsaimniekotāja darbības, kas veicamas apsekojot kopīpašumā esošās inženierkomunikācijas un rīcību gadījumā, ja tiek konstatēti to bojājumi, tostarp, gadījumus, kad veicami ārpuskārtas remontdarbi.

Tiesa atzīst, ka pušu starpā noslēgtā apsaimniekošanas līguma noteikumi neatbrīvo atbildētāju no savu likumā noteikto pienākumu izpildes, tai skaitā dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu plānošanas un finansējuma nodrošināšanas, nosakot atbilstošu apsaimniekošanas maksu, secīgi arī no kārtējo un ārpuskārtas remontdarbu veikšanas. Atbildētāja iesniegusi tiesai 2020. gada 27. janvārī sastādīto aktu par dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu adresē /adrese A/ (lietas 59-63. lapa), kurā norādīts, ka aukstā ūdensapgādes sistēmas stāvoklis ir neapmierinošs un tās kalpošanas laiks ir beidzies. Tiesai nav iesniegti pierādījumi par iepriekš veiktām apsekošanām.

Konkrētā dzīvokļa appludināšana notikusi 2020. gada 20. februārī, t.i., nepilnu mēnesi pēc akta sastādīšanas.

Tiesai iesniegts dzīvojamai mājai /adrese A/ nepieciešamo remontu darbu apkopojums (lietas 64. lapa), kurā norādīts, ka mājai ir beidzies ekspluatācijas termiņš konstruktīvajiem elementiem un inženierkomunikācijām, t.sk. aukstā ūdens kanalizācijas sistēmai, līdz ar ko tie ir jānomaina. Tiesa secina, ka minētais dokuments neatbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr. 916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība" - nav norādīts sastādīšanas laiks, kā arī nav norādīta persona, kura sastādījusi dokumentu un attiecīgi arī nav parakstīts.

Atbildētāja iesniegusi tiesai arī dzīvojamās mājas /adrese A/ uzturēšanas darbu plānu 2020. gadam (lietas 65-66. lapa), norādot, kuru inženiertehnisko aprīkojumu remontam būtu jāveido uzkrājums. Tiesa konstatē, ka aukstā ūdens stāvvada nomaiņa darba plānā nav norādīta.

2020. gada 25. februārī prasītāja nosūtījusi atbildētājai pretenziju, lūdzot atlīdzināt zaudējumus 385,06 *euro* līdz 2020. gada 29. martam (lietas 27. lapa).

Tiesa secina, ka atbildētāja kā mājas pārvaldnieks, apsaimniekojot nekustamo īpašumu, savus pienākumus veikusi tikai formāli, nepievēršot lielāku rūpību savu pienākumu pildīšanai, un atzīst, ka atbildētājas bezdarbība ir pierādīta, jo, rīkojoties pēc labākās gribas un kā krietns saimnieks, proti, veicot mājas komunikāciju apsekošanu un konstatēto bojājumu novēršanu, veicot kārtējo vai ārpuskārtas remontu, atbildētājai bija visas iespējas nepieļaut kanalizācijas stāvvada bojājumus un zaudējumu nodarīšanu, un prasītāja pamatoti ir cēlusi prasību pret atbildētāju kā dzīvojamās mājas pārvaldītāju. Atbildētāja nav iesniegusi nevienu pierādījumu tam, ka dzīvokļa īpašnieki būtu informēti par inženiertehnisko aprīkojumu stāvokli, ka dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē nolēmuši nepiekrist aukstā ūdens stāvvada nomaiņai.

Tiesa uzskata, ka prasība par zaudējumu 385,06 *euro* piedziņu ir pamatota un apmierināma.

[8.2] Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus - fiksēto maksu par zaudējumu lietas administrēšanu 103,30 *euro.* Tā kā atbildētāja labprātīgi nesedza prasītājai zaudējumus, tad prasītājs atbilstoši sadarbības līguma nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojusi SIA "/Nosaukums C/" iekasēt no atbildētājas zaudējumus un prasītājai radušies papildus zaudējumi par lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, t.i., par nepieciešamo dokumentu izprasīšanu un to apkopošanu, prasības pieteikuma sagatavošanu, nosūtīšanu un citām darbībām.

No lietas materiāliem pievienotā 2011. gada 12. oktobra sadarbības līguma Nr.01490-05-11, kas noslēgts starp AAS "/Nosaukums A/" kā pasūtītāju un SIA "/Nosaukums C/" kā izpildītāju (lietas 30. lapa), un 2019. gada 16. decembra pilnvaras Nr. PI/19/0349 izriet, ka prasītāja pilnvarojusi SIA "/Nosaukums C/" piedzīt parādus no fiziskām un juridiskām personām, kurām ir regresa parādu saistības pret prasītāju (lietas 31. lapa). 2011. gada 12. oktobra sadarbības līguma 1.1.punktā noteikts, ka pasūtītājs uzdod, bet SIA "/Nosaukums C/" apņemas, atbilstoši līguma nosacījumiem, sniegt pasūtītājam pakalpojumus, kas saistīti ar kredītinformācijas nodrošināšanu un pasūtītāja regresa prasījumu pārvaldīšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma jēgai un tiesiskajam regulējumam tiesāšanās izdevumi, tai skaitā ar lietas vešanu saistītie izdevumi, tiek atlīdzināti Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un apmērā, līdz ar to tie nevar tikt atzīti par zaudējumiem Civillikuma 1779. panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītājai būtu radušies izdevumi par rakstveida pierādījumu iegūšanu savukārt izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma sagatavošanu (juridisku pakalpojumu saņemšanu) nav pielīdzināmi papildus izdevumiem.

Civilprocesa likuma 33. pantā noteikts, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, bet ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību, izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm, ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi. Tikai no prasītājas atkarīgs, vai uzņemties lietas vešanu pašai vai to uzticēt trešajai personai, šajā gadījumā SIA "/Nosaukums C/".

Tiesa nepiekrīt prasītājas viedoklim un uzskata, ka izdevumi, ko prasītāja samaksājusi par tiesvedības pakalpojumiem saskaņā ar sadarbības līgumu, nav uzskatāmi par zaudējumiem. Kā norādīts zinātniskajā literatūrā "[..] jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām. [..] apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" *(V.Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga, 1933., 421. Ipp).*

Arī Augstākās tiesas praksē jau nostiprināta atziņa, ka jautājums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu, t.sk., to izdevumu, kas radušies, lietas vešanai pilnvarojot pārstāvi, izšķirams saskaņā ar Civilprocesa normām un materiālo tiesību normas (Civillikuma normas par zaudējumu atlīdzību) nav piemērojamas (sk. Senāta 2000. gada 11. oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-466, 2009. gada 21. janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-6. Augstākās tiesas 2016. gada 22. aprīļa spriedumu lietā SKC- 204/2016).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 103,30 *euro* piedziņu noraidāma, jo šāda procesuāla rakstura izdevumi nav atzīstami par prasītājas zaudējumiem materiāltiesiskajā izpratnē un to atlīdzināšanai nav piemērojamas materiālo tiesību normas.

[8.3] Civillikuma 1765. pants paredz likumisko procentu - seši procenti no simta gadā, piedziņu, ja procentu apmērs nav noteikts līgumā vai darījumā.

Tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami aprēķinātie likumiskie procenti 8,93 *euro* par laika periodu no 2020. gada 25. marta līdz 2020. gada 14. augustam.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1765. pantu atzīstamas prasītājas tiesības saņemt 6% gadā no zaudējumu apmēra

385,06 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

[10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41. panta pirmajai daļai no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli tiesas apmierinātajam prasījumu apmēram: valsts nodevu 70 *euro* un 5,47 *euro* ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu un Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likuma 21. panta otro daļu atbildētājam nosakāms pagarināts termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1765., 1775., 1779. pantu, Civilprocesa likuma 8., 10., 41. panta pirmo daļu, 97., 189.-193. pantu, 194. panta pirmās daļas 3. punktu, otro un trešo daļu, 204.[1], 250.[25], 250. [26], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no SIA "/Nosaukums B/" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/) par labu AAS "/Nosaukums A/" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/) zaudējumus 385,06 *euro*, likumiskos procentus 8,93 *euro* par laika periodu no 2020. gada 25. marta līdz 2020. gada 14. augustam un 75,47 *euro* tiesas izdevumus, kopā 469,46 *euro* (četri simti sešdesmit deviņi *euro* un 46 centi).

Naudas līdzekļus ieskaitīt SIA "/Nosaukums C/" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/) AS „Swedbank" kontā Nr. /konta numurs/

Noteikt AAS "/Nosaukums A/" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/) tiesības saņemt likumiskos 6% (seši procenti) gadā no 385,06 *euro* (trīs simti astoņdesmit pieci *euro* un 6 centi) no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei, nosakot, ka pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt termiņu 30 (trīsdesmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Noraidīt prasību daļā par 103,30 *euro* (viens simts trīs *euro* un 30 centi) un valsts nodevas 4,59 *euro* (četri *euro* un 59 centi) piedziņu.

Spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, t.i., no 2021. gada 28. maija, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnesis I.Ķiploks